

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek - Moraś

Sędziowie: SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Iwona Siuta

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 czerwca 2014 r. w S.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w P.Oddział (...) siedzibą w W.**

przeciwko dłużnikowi **A. T.**

o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 26 marca 2014 r. wydane w sprawie o sygn. akt VI Co 898/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 marca 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VI Co 898/14 oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Zdaniem Sądu bankowy tytuł egzekucyjny nie spełnia warunków określonych w przepisach szczególnych. Przesłanką niezbędną do uwzględnienia wniosku w niniejszej sprawie było bowiem stwierdzenie, iż wierzyciel wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w terminie oznaczonym w pisemnym oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji. W załączonym do wniosku bankowym tytule egzekucyjnym wierzyciel wskazał, iż roszczenia banku wobec dłużnika A. T. wynikają z umowy kredytu nr (...) z dnia (...). Równocześnie wierzyciel przedłożył ww. umowę wraz oświadczeniem dłużnika o poddaniu się egzekucji, w którym dłużnik oświadczył, iż bank będzie mógł wystąpić z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przed upływem terminu 18 miesięcy od daty rozwiązania umowy.

Wnioskodawca nie przedstawił zaś żadnej dokumentacji, która zaświadczyłaby o tym, kiedy doszło do rozpoczęcia wymagalności zadłużenia. Brak jest podstaw do przyznania takiego waloru załączonemu pismu banku zatytułowanemu „Wypowiedzenie Kredytu/Limitu nr (...)” z dnia (...), w którym wierzyciel wskazał, iż umowa kredytu ulega rozwiązaniu w terminie 60 dni od daty otrzymania przez dłużnika niniejszego oświadczenia. Wierzyciel nie wykazał jednak, iż oświadczenie o rozwiązaniu umowy kredytowej zostało złożone dłużnikowi, a zatem że miał on możliwość zapoznania się z jego treścią (art. 61 k.c.).

Sąd Rejonowy podzielił stanowisko wyrażone w orzeczeniu Sądu Okręgowy w Szczecinie z dnia 5 października 2012 roku (sygn. akt II Cz 1288/12), zgodnie z którym skoro oświadczenie dłużnika zawarte w umowie określa termin do wystąpienia przez wierzyciela z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności w sposób ściśle powiązany z warunkiem,

jakim jest rozwiązanie umowy kredytu, wierzyciel winien jest wykazać fakt ziszczenia się owego zdarzenia. Dopiero bowiem wówczas zagwarantowana byłaby jednoznaczność i pewność samego liczenia i zakończenia terminu. Nadto podkreślił, iż w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w z dnia 4.09.2009 r. (sygn. akt II Cz 995/09), wskazano, iż przewidziane prawem upoważnienie dla banków do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych jest tak daleko idącym ułatwieniem do dochodzenia roszczeń, stanowiąc potencjalne zagrożenie dla interesów dłużnika, iż należy w tym względzie wymagać od instytucji bankowych najwyższej staranności. Jakikolwiek niedbalstwo powinno skutkować oddaleniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Zażalenie na postanowienie sądu złożył wierzyciel i zaskarżając je w całości wniósł o jego zmianę i nadanie przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności oraz zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów postępowania, w tym kosztów postępowania odwoławczego, wedle norm przepisanych.

Orzeczeniu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, iż oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji wskazuje, iż wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu może być złożony przez wierzyciela w terminie od dnia rozwiązania umowy, a przed upływem 18 miesięcy od daty rozwiązania umowy i w związku z tym przyjęcie, iż wierzyciel nie spełnił wymogów określonych w art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, a w konsekwencji uznanie, iż wierzyciel nie udowodnił, że wniósł wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w terminie określonym w oświadczeniu o poddaniu egzekucji,
2. naruszenie art. 96 ust. 2 prawa bankowego, poprzez niewłaściwą jego wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż obowiązek zamieszenia w bankowym tytule egzekucyjnym wzmianki o wymagalności roszczenia oznacza obowiązek udokumentowania, kiedy powstała wymagalność zadłużenia,
3. naruszenie art. 786² § 1 k.p.c., poprzez badanie w niniejszym postępowaniu tego, czy roszczenie wierzyciela wobec dłużnika jest wymagalne.

W uzasadnieniu podkreślił, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 97 ust. 2 prawa bankowego, wymagane jest, aby w oświadczeniu został wskazany termin końcowy okresu, w którym bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. W ten sposób termin ten został określony w umowie. § XX ust. 1 umowy wskazuje w szczególności, iż kredytobiorca poddaje się egzekucji, o ile wniosek o nadanie klauzuli wykonalności zostanie złożony przed upływem terminu 18 miesięcy od daty rozwiązania umowy. Taki sposób określenia odpowiedniego terminu jest powszechnie uważany za dopuszczalny (uchwała Sądu Najwyższego...)

Dalej wskazał, że zgodnie z § XVII ust. 1 umowy, ulega ona rozwiązaniu z upływem miesiąca, jeżeli wypowiedzenia dokonuje kredytobiorca, albo z upływem dwóch miesięcy, jeśli wypowiedzenia dokonuje bank. W niniejszej sprawie wypowiedzenia dokonał bank pismem z dnia 19 listopada 2013 r., wysłanym listem poleconym z potwierdzeniem nadania 20 listopada 2013 r. Zakładając nawet, iż dłużnik otrzymał to pismo tego samego dnia, w którym je wysłano, to termin wypowiedzenia upłynął 20 stycznia 2014 r. Zatem termin 18 miesięcy do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, zgodnie z § XX ust. 1 umowy, najwcześniej może upłynąć 20 lipca 2015 r. Dlatego nie ma wątpliwości, iż termin ten został zachowany. Nie ma też wątpliwości, iż dłużnik otrzymał oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, gdyż operator pocztowy nie zwrócił wierzycielowi nie doręzonego do dłużnika pisma.

Zdaniem skarżącego, nawet gdyby przyjąć, iż umowa została rozwiązana przez wypowiedzenie przez wierzyciela w najwcześniejszym możliwym terminie, czyli z upływem dwóch miesięcy od doręczenia wypowiedzenia dłużnikowi, które doręczono by tego samego dnia, którego umowa została zawarta, czyli 17 sierpnia 2012 r., termin jej rozwiązania przypadłby 17 października 2012 r., a więc termin 18 miesięcy do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności upłynąłby 17 kwietnia 2014 r. W związku z tym, iż wierzyciel nadał przedmiotowy wniosek w placówce operatora pocztowego w dniu 20 marca 2014 r., termin do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności i tak zostałby zachowany.

Przytoczone powyżej postanowienie § XX ust. 1 umowy w żadnym zakresie nie wskazuje, w przekonaniu wierzyciela, iż strony ustaliły początkowy termin, od którego wierzyciel może wnieść wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. W szczególności postanowienie to nie wskazuje, iż początkiem takiego terminu będzie termin rozwiązania umowy. Zauważył nadto, iż roszczenia wierzyciela z tytułu niespłaconego zadłużenia stały się wymagalne, oddzielnie dla każdej kwoty do zapłaty (raty), następnego dnia po określonym w umowie terminie spłaty konkretnej kwoty (raty), a zatem jeszcze podczas obowiązywania umowy. Co więcej, umowa przyznaje wierzycielowi prawo do wypowiedzenia umowy w przypadku zalegania dłużnika ze spłatą zadłużenia, nie nakłada jednak na niego takiego obowiązku. Zakładając nawet, iż wierzyciel nie wypowiedział skutecznie umowy, mógłby dochodzić swoich roszczeń wobec dłużnika. Ograniczenie istnieje bowiem tylko co do końcowego terminu do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

W ocenie skarżącego nie ma żadnych wątpliwości, iż wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony przed upływem terminu określonego w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji. Ponadto, żalący stanął na stanowisku, że z uwagi na odległy termin końcowy do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, o którym mowa w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji, nie ma potrzeby dokładniejszego określenia daty rozwiązania umowy. Nie wymagają tego także przepisy prawa bankowego. Badanie takiej dokładnej daty nie tylko nie ma znaczenia dla niniejszego postępowania, ale także nie podlega kognicji Sądu w postępowaniu klauzulowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

W myśl przepisu art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe ((...)), bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów k.p.c. po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Mając więc na uwadze rolę bankowych tytułów egzekucyjnych, uzasadnionym jest stanowisko, iż muszą w sposób możliwie najbardziej dokładnie określać prawa wierzyciela, jak i obowiązki dłużnika.

Samo postępowanie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności ma charakter postępowania uproszczonego i formalnego, w którym, w myśl przepisu (...) (...) sąd bada czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej, jak również czy dłużnik dokonał tej czynności bezpośrednio z bankiem oraz ewentualnie czy roszczenie wynika z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności. Tym samym bada czy wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego odbyło się zgodnie z przepisami art. 96-98 Prawa bankowego.

W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązania dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynika dochodzone roszczenie. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku (art. 96 ust. 2 powołanej ustawy).

W realiach przedmiotowej sprawy szczególnego znaczenia nabiera jednak treść oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji.

Co istotne, w myśl przepisu art. 97 ust. 2 Prawa bankowego oświadczenie to powinno określać kwotę, do której dłużnik poddaje się egzekucji, wraz z ostatecznym terminem, do którego bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny (ust. 2). Istotą wprowadzenia przez ustawodawcę opisanych ograniczeń było ukrócenie praktyki banków wymagających od dłużników składania oświadczeń o poddaniu się egzekucji na kwoty nieproporcjonalne do wysokości należności

głównej i antydatowania momentu wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, w konsekwencji zaś zapewnienie dłużnikom należytej ochrony ich interesów.

Niewątpliwym jest, iż kwota i termin, o których mowa winny być ściśle oznaczone, najlepiej cyfrowo, z uwagi na zapobieżenie ewentualnym nadużyciom ze strony banku w zakresie postępowania egzekucyjnego skierowanego do majątku dłużnika.

Oświadczenie załączone przez wierzyciela w przedmiotowej sprawie w kwestii terminu, wskazuje, iż bank może wystąpić z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w terminie 18 miesięcy od dnia rozwiązania umowy kredytu.

Po analizie akt niniejszej sprawy w kontekście zarzutów zażalenia Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż sąd I instancji prawidłowo rozstrzygnął wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 27 lutego 2014 r.

Wobec takiego brzmienia umowy wierzyciel występując z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności zobowiązany był wykazać, że doszło do rozwiązania umowy oraz od okresu tego nie minęło jeszcze 18 miesięcy. Redakcja zapisu § 20 ust. 1 umowy kredytu wprowadza wszak postać terminu zaliczaną w doktrynie do grupy charakteryzującej się tym, że nie jest pewne zarówno samo nadejście terminu, jak i chwila jego nadejścia. Termin ten jest nierozzerwalnie powiązany z warunkiem, którym jest właśnie rozwiązanie łączącej strony umowy.

Zgodnie z treścią art. 786 § 1 k.p.c. jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Nie dotyczy to wypadku, gdy wykonanie jest uzależnione od równoczesnego świadczenia wzajemnego, chyba że świadczenie dłużnika polega na oświadczeniu woli.

Wykazanie powyższych przesłanek spoczywało na wierzycielu. Tylko w ten sposób sąd ma możliwość skontrolowania - w trybie art. 786 k.p.c. - rzeczywistego nastąpienia zdarzenia w postaci rozwiązania umowy, od którego będzie liczyć się termin do wystąpienia przez wierzyciela z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu na podstawie tejże umowy bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Wierzyciel nie przedstawił tymczasem dokumentacji, tak wraz z wnioskiem, jak i obecnie na etapie postępowania zażaleniowego, która świadczyłaby o tym, kiedy roszczenie opisane umową kredytu stało się wymagalne. Wraz z wnioskiem inicjującym postępowanie w niniejszej sprawie przedłożył jedynie pismo z dnia 19 listopada 2013 r. zatytułowane „Wypowiedzenie Kredytu/Limitu nr (...)”, z którego wynika, że umowa kredytu ulega rozwiązaniu w terminie 60 dni od daty otrzymania przez dłużnika niniejszego oświadczenia. Jak dostrzegł sąd I instancji, żalący nie wykazał jednak, iż oświadczenie o rozwiązaniu umowy zostało złożone dłużnikowi, w taki sposób, by mógł zapoznać się z jego treścią. Tym samym wierzyciel nie sprostął obowiązkowi wykazania, czy w rzeczy samej doszło do prawidłowego rozwiązania umowy kredytu i kiedy ów fakt miał miejsce. Taki stan rzeczy z kolei uniemożliwił uwzględnienie wniosku wierzyciela o nadanie przedłożonemu w sprawie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Oceny tej nie zmienia akcentowana w zażaleniu okoliczność, że nawet gdyby umowa została rozwiązana przez wypowiedzenie w najwcześniejszym możliwym terminie, czyli z upływem 60 dni od doręczenia wypowiedzenia dłużnikowi, które doręczono tego samego dnia, którego umowa została zawarta, czyli 17 sierpnia 2012 r., termin jej rozwiązania przypadający 17 października 2012 r., a więc 18- miesięczny termin do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności upłynąłby 17 kwietnia 2014 r., a zatem termin do wniesienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności i tak zostałyby zachowane. Powyższe nie jest jednak wystarczające do nadania przedłożonemu w sprawie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, a to z tego względu, iż oświadczenie obok owego terminu wskazuje także zdarzenie, od którego termin ten rozpoczyna swój bieg.

Wobec tego, że wierzyciel nie wykazał w sposób prawidłowy, że wniosek w niniejszej sprawie złożył w terminie przewidzianym w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji, zgłoszone żądanie nie mogło zostać uwzględnione.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu zażalenia stanowiąc jak w sentencji, za podstawę swojego rozstrzygnięcia przyjmując przepis art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. w zw. 13 § 2 k.p.c.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)